

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/9/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122011431
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3122011431.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a Mgr. Jána Odnogu na verejnom zasadnutí konanom dňa 19. marca 2024 prejednal odvolanie obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. D., trvale bytom E. F., G. D. H. XXX/X, t. č. vo výkone väzby v ÚVV Ilava, ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 1Tk/3/2022 zo dňa 14.12.2023 a takto jednomyseľne

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie obžalovaného A. B. zamietá, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 1Tk/3/2022 zo dňa 14.12.2023 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) bol obžalovaný A. B. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., pretože

dňa 14.05.2022 v presne nezistenom čase vo večerných hodinách od 23:00 hod. do 23:50 hod. pri rybníkoch v Lednických Rovniach nazývaných „Štrky“ v altánku pod vplyvom alkoholu po predchádzajúcej slovnej hádke fyzicky napadol svoju družku - poškodenú I. D., tým spôsobom, že keď ležala na zemi, tak ju viackrát kopol do hlavy kričiac na ňu, že ju zabije a minimálne jedenkrát ju udrel kovovou sekerou s čierno-červenou rúčkou o dĺžke 40 cm s nápisom „ANTISHOCK“ do oblasti hlavy, čím jej spôsobil vpáčenú trieštivú zlomeninu temennej kosti vľavo s vpáčením kostného úlomku do lebky, vnútrolebečné zakrvácanie nad tvrdú plenu v mieste zlomeniny temennej kosti vľavo, veľký podkožný krvný výron čelovo-temenno-spánkovej oblasti lebky vľavo a okoloočnicový hematóm vľavo, tržnú ranu temennej časti hlavy vľavo o veľkosti cca 5cm, tržnú ranu čela vpravo o veľkosti cca 4 cm, tržnú ranu pod ľavou očnicou cca 3 cm, trieštivú zlomeninu vnútornej, vonkajšej a prednej steny ľavej čelustnej dutiny so zakrvácaním, trieštivú zlomeninu spodiny ľavej očnice charakteru „blow out fracture“ s pretlačením intraorbitálneho tukového tkaniva, následkom ktorých poranení v prípade neposkytnutia správnej a včasnej pomoci mohla byť aj smrť poškodenej, nakoľko došlo aj k poraneniu jej mozgu, pričom mozog je riadiacim orgánom tela, pričom poškodená bola počas trvania hospitalizácie od 15.05.2022 do 18.05.2022 výrazne a zásadne obmedzená na bežnom spôsobe života, keďže sa podrobila život zachraňujúcemu operačnému zákroku, následne aj maxilo-faciálnemu vyšetreniu a musela vnútrožilovo užívať lieky od bolesti a následne bola počas trvania PN do 28.06.2022 obmedzená na bežnom spôsobe života tak, že musela dodržiavať fyzický a psychický klud, nemohla sa zúčastňovať spoločenských a kultúrnych aktivít pre deformitu a opuch tváre, hojace sa rany na tvári a podliatiny, mala bolesti, pre ktoré užívala lieky od bolesti, poranenia zanechávajú trvalý následok minimálne vo forme plošných jaziev na viditeľnej časti tváre, čím poškodenej na základe bodového ohodnotenia vznikla škoda na zdraví vo výške 15.621,90 €.

Bol za to odsúdený nasledovne (citácie):

Podľa § 145 odsek 2 Trestného zákona, § 38 odsek 2 Trestného zákona s prihliadnutím na § 37 písmeno m) Trestného zákona a za aplikácie § 38 odsek 5 Trestného zákona ako aj § 39 odsek 2 písmeno a) Trestného zákona na trest odňatia slobody 16 (šestnásť) rokov.

Podľa § 48 odsek 3 písmeno b) Trestného zákona súd obžalovaného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 odsek 1 Trestného zákona, § 78 odsek 1 Trestného zákona súd obžalovanému ukladá ochranný dohľad na 2 (dva) roky, pričom podľa § 77 odsek 2 Trestného zákona s odkazom na § 51 odsek 3 písmeno b) Trestného zákona obžalovanému ukladá počas trvania ochranného dohľadu aj zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok.

Podľa § 60 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona súd obžalovanému ukladá aj trest prepadnutia vecí, a to kovovej sekery s čierno-červenou rúčkou o dĺžke 40 cm s nápisom „ANTISHOCK“ a čiernych tenisiek s dvoma bielymi pásmi, pričom podľa § 60 odsek 5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutých vecí stáva štát.

Podľa § 73 odsek 2 písmeno a), písmeno c), písmeno d) Trestného zákona súd obžalovanému ukladá ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Podľa § 287 odsek 1 Trestného poriadku sa obžalovanému ukladá povinnosť nahradiť poškodenej I. D., narodenej XX. XXXXXXXXXXX XXXX, bydliskom J. XXXX/XX, C. škodu 15.621,90 €.

Podľa § 288 odsek 2 Trestného poriadku súd poškodenú I. D., narodenú XX. XXXXXXXXXXX XXXX, bydliskom J. XXXX/XX, C. so zvyškom uplatneného nároku na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

Tento rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože ho ihneď po jeho vyhlásení obžalovaný napadol odvolaním.

V písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom obhajcu uviedol aj nasledovné (citácie):

Prvostupňový súd v rámci svojho rozhodovania nesprávne vyhodnotil dôkazy vykonané v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní, vec nesprávne právne posúdil a na základe vykonaného dokazovania vo veci nesprávne rozhodol. Súd nevykonal dôkazy, ktoré som navrhoval prostredníctvom môjho ustanoveného obhajcu a neprihliadol ku skutočnostiam, ktoré som opakovane ústne aj písomne uvádzal a ktoré odôvodňovali potrebu vykonať navrhnuté dôkazy. Prejednávaný skutok súd nesprávne právne kvalifikoval a na základe tejto skutočnosti nesprávne rozhodol o vine a treste.

V napadnutom rozhodnutí sa prvostupňový súd nedostatočným spôsobom vysporiadal so skutočnosťami, ktoré som v priebehu trestného konania uviedol ja, ako aj môj ustanovený obhajca a ktoré tiež vyplynuli z rozsiahleho dokazovania vykonaného v tejto trestnej veci a na ktoré obhajca upozornil vo svojom záverečnom návrhu. Domnievam sa, že výsledky dokazovania vykonaného v prípravnom konaní ako aj na súde jednoznačne potvrdzujú moje tvrdenia o tom, že som nevinný v zmysle právnej kvalifikácie skutku uvedenej v obžalobe.

I.

Opakovane uvádzam, že útok na poškodenú D. nebol vedený s úmyslom usmrtiť ju. Moje konanie nenaplnilo skutkovú podstatu obzvlášť závažného zločinu vraždy v štádiu pokusu. V zmysle publikovanej judikatúry v prípadoch, keď páchatel popiera úmysel usmrtiť poškodeného, je nutné otázku jeho zavinenia vyvodiť nepriamo z okolností trestného činu objektívnej povahy, konkrétne z okolností, za ktorých k útoku došlo, čo útoku predchádzalo, ako bol útok zrealizovaný, akým predmetom páchatel útočil, či páchatel útočil proti takej časti tela, kde sú životne dôležité orgány, akou silou (intenzitou) útočil a pod. (Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23. februára 2016, sp. zn. 2 Tdo 2/2016). Mám za to, že súd pri svojom rozhodovaní nepostupoval v súlade s citovaným judikátom a pri riešení otázky zavinenia správne nevyhodnotil všetky okolnosti spáchania skutku.

V napadnutom rozhodnutí súd vychádzal iba z domnienok, ktoré neboli jednoznačne potvrdené vykonaným dokazovaním. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal iba z jednej z viacerých možných verzií priebehu skutkového deja, ktorého objektívnym následkom bolo zranenie poškodenej, pričom napriek vzneseným námietkam obhajoby odmietol akceptovať ďalšie možné verzie ako mohlo k tomuto škodlivému následku dôjsť a ktoré verzie by boli spôsobilé spochybníť moju vinu za spáchanie žalovaného skutku. Vzhľadom na skutočnosť, že žiadna z možných verzií nebola jednoznačne a bez pochybností potvrdená alebo vyvrátená vykonaným dokazovaním, súd mal pri svojom rozhodovaní zohľadniť aj skutočnosť, že ku škodlivému následku na zdraví poškodenej mohlo dôjsť aj inak, ako je popísané v obžalobe.

V priebehu celého trestného konania nebol jednoznačne a bez odôvodnených pochybností identifikovaný predmet, ktorým malo byť spôsobené zranenie na temennej časti hlavy poškodenej D..

V znaleckom posudku z odvetvia chirurgie, úrazovej chirurgie a neurochirurgie znalec uvádza, že najpravdepodobnejším mechanizmom vzniku zranení na hlave poškodenej bol úder tupým predmetom silnej intenzity, pričom ako príklad uvádza úder sekerou. Z posudku nie je jasné, prečo znalec ako príklad tupého nástroja použil práve sekeru, ale keďže ide len o príklad takéhoto nástroja, z gramatického výkladu je zrejmé, že nástrojom ktorý spôsobil zranenia poškodenej mohol byť aj iný tvrdý tupý predmet než sekera. Je pravdou, že zranenia poškodenej s najväčšou pravdepodobnosťou vznikli pôsobením (úderom) tvrdého tupého nástroja pôsobiaceho silnou intenzitou, ale na tele poškodenej, najmä na jej hlave neboli zadokumentované žiadne stopy, ktoré preukazujú, že zranenia vznikli práve po úderoch kovovou sekerou s nápisom „Antishock“, ktorá bola zaistená na mieste činu. Predmetná zaistená sekera má charakter tesárskej, pokrývačskej sekery, ktorá má osobitným spôsobom tvarovanú tupú stranu a prechodové hrany tejto tupej časti sú ostré. Pokiaľ by táto konkrétna sekera bola použitá na útok proti poškodenej je takmer isté, že hrany tupej strany sekery by na tele poškodenej zanechali viditeľné stopy (odtlačky), ktoré by svojim tvarom zodpovedali špecifickému tvaru tupej časti kovovej sekery nájdenej na mieste činu. Na tele poškodenej neboli zadokumentované žiadne stopy po úderoch predmetom, ktorý by mal ostré hrany alebo ohraničenú plochu pôsobenia v tvare tupej časti sekery. Zo znaleckého posudku vypracovaného KEÚ PZ odbor kriminalistickej identifikácie, odvetvie trasológia vyplýva, že jediné jednoznačne zadokumentované stopy na hlave poškodenej D. neboli vytvorené predmetnou sekerou a zároveň, že podľa odtlačku zadokumentovaného na tele poškodenej nie je možné zistiť akým predmetom boli vytvorené. Domnievam sa, že pre účely náležitého objasnenia okolností spáchania skutku, ako aj ustálenia môjho prípadného zavinenia na spáchaní žalovaného skutku je podstatné náležite preukázať bez dôvodných pochybností (i) akým nástrojom bolo spôsobené najzávažnejšie (život ohrozujúce) zranenie poškodenej a zároveň (ii) akým spôsobom, prípadne pomocou akého nástroja boli spôsobené ďalšie – menej závažné zranenia na tele poškodenej.

Pokiaľ existujú dôvodné pochybnosti o tom, či predmetná sekera bola použitá pri útoku na hlavu poškodenej a zo znaleckého skúmania vyplynulo, že nie je možné zistiť akým predmetom boli vytvorené zadokumentované stopy na hlave poškodenej, pričom na mieste činu nebol zaistený žiadny predmet, ktorý by takéto stopy na tele poškodenej mohol vytvoriť, ide podľa môjho názoru o závažný nedostatok vykonaného dokazovania, ktorý zásadným spôsobom spochybňuje spôsob spáchania skutku uvedený v skutkovej vete napadnutého rozsudku.

Skutočnosť, že stopy po útočnom nástroji na tele poškodenej neboli v prípravnom konaní riadne a včas zadokumentované nemôže zakladať právo súdu vydávať domnienky za preukázanú skutočnosť a vyvodzovať z týchto domnienok právne závery v môj neprospech.

V znaleckom posudku z odvetvia psychiatrie znalec bez náležitého zdôvodnenia prevzal závery týkajúce sa nástroja, ktorým mali byť zranenia spôsobené z iného znaleckého posudku z odvetvia ortopedie vypracovaného MUDr. Klementom, na ktorý však v zmysle záverov Uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2To/44/2023 nie je možné v tomto konaní prihliadať. Napriek tomu znalec pracuje s (nepreukázanou) domnienkou, že útočným nástrojom bola práve sekera a v posudku z toho vyvodzuje závery o agresivite a intenzite útoku voči poškodenej a opakovaných úderoch do hlavy, pričom vzhľadom na jeho odbornosť a odborné zameranie posudku nebol oprávnený sa k týmto otázkam vyjadrovať. Na základe uvedených domnienok, ktoré vôbec nevyplývajú z vykonaného dokazovania si znalec – psychiater osvojil teóriu o použití sekery ako útočného nástroja a na základe toho charakterizoval útok na

hlavu poškodenej ako „likvidačný“, pričom ho však žiadny z vykonaných dôkazov neoprávňoval vyvodit' takýto záver. Súd v ďalšom konaní o tieto neodôvodnené závery znalca opiera svoje rozhodnutie.

Na vyššie uvedeních skutočnostiach nič nemení ani to, že na hranách kovovej strany sekery bola znaleckým skúmaním preukázaná prítomnosť vzorky zmiešanej krvi, ktorá s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou pochádzala od poškodenej a odo mňa. Nebolo preukázané, že tieto vzorky zmiešanej krvi sa na sekeru mohli dostať iba pri útoku na hlavu poškodenej. Ako som opakovane uvádzal, počas prebiehajúceho konfliktu s poškodenou som s poškodenou „naťahoval“ o predmetnú sekeru, pričom na palci svojej ruky som mal krvácajúcu ranu a rovnako aj poškodená pravdepodobne mala na rukách svoju krv z nosa alebo z rany na čele. Pokiaľ sme ja i poškodená mali na rukách svoju vlastnú krv a následne sme obaja manipulovali so sekerou, mohla sa zmiešaná krv preniesť (aj) na hrany kovovej časti sekery. Znalecky preukázaná prítomnosť zmiešanej krvi na kovovej časti sekery nepreukazuje, že táto sekera bola použitá na útok na hlavu poškodenej.

V súvislosti s (údajným) použitím sekery ako útočného nástroja sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vyskytuje viacero navzájom si odporujúcich tvrdení - na jednom mieste (str. 23, tretí odsek, približne v strede strany) súd uvádza, že „...bol minimálne jeden úder sekerou, ktoré všetky spôsobili, že krv poškodenej vyprskla až na strop altánku“, pričom na inom mieste (str. 14, horná tretina prvého odseku) súd v súlade so znaleckým posudkom KEÚ PZ uvádza, že v biologickej 4 vzorke získanej zo stopy č. 5 – krvné striekance na dverách unimobunky bola zistená (iba) moja krv. Ako súd uvádza na inom mieste (str. 22, druhý odsek), krvné striekance sa na tieto dvere mali dostať pri vysekávaní diery a mojom (údajnom) pokuse „zahradiť stopy.“

V citovaných tvrdeniach vidím logický rozpor, pretože pokiaľ by som mal poškodenú udrieť sekerou do hlavy tak, „že krv poškodenej vyprskla až na strop“ je takmer isté, že na sekere by sa nepochybne nachádzalo väčšie množstvo krvi poškodenej (takže by neboli zistené iba stopy zmiešanej krvi na hranách kovovej časti). Pokiaľ by som tú istú sekeru použil bezprostredne po dokonaní útoku proti poškodenej na vysekanie diery do dverí unimobunky, je rovnako takmer isté, že krv poškodenej by sa spolu so striekancami mojej krvi dostala na tieto dvere. Na dverách však boli zaistené iba stopy mojej krvi. Pokiaľ by som aj sekeru pred vysekaním diery utrel (pričom na mieste činu nebola zaistená žiadna tkanina, ktorá by mohla byť na tento účel použitá), neboli by na nej zachované stopy zmiešanej krvi na hranách kovovej časti (ktoré však boli objektívne zistené znaleckým skúmaním). Zaistené čierne tričko s obrázkom vlka ani mikina neobsahovali žiadne stopy krvi poškodenej.

Súd si rovnako odporuje aj pri počte úderov, ktoré som mal údajne zasadiť sekerou do hlavy poškodenej. V samotnej skutkovej vete, ako aj na ďalších miestach odôvodnenia rozsudku (str. 21, 23 a inde) súd správne a v súlade so závermi znaleckého skúmania znalca MUDr. Andráša uvádza, že došlo preukázateľne k jednému úderu tvrdým tupým predmetom do (temennej časti) hlavy poškodenej, avšak na inom mieste (str. 24, na konci prvého odseku) uvádza, že „silnými ranami tvrdým tupým predmetom do hlavy... môže poškodenú usmrtiť, nakoľko takých rán zasadiť viac“. Na strane 11 súd takisto cituje zjavne nesprávne (a ďalším dokazovaním vyvrátené) tvrdenie K. L., že „po prvom údere (sekerou) sa prebrala a po prvom údere nasledoval druhý“.

Použitie kovovej sekery ako nástroja, ktorým mali byť spôsobené zranenia v temennej časti hlavy poškodenej nebolo bez pochybností preukázané. Na mieste činu nebol zaistený žiadny iný tvrdý tupý predmet, ktorým by tieto zranenia poškodenej mohli byť spôsobené.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti existuje dôvodná pochybnosť o tom, že skutok nebol spáchaný tak, ako je uvedené v obžalobe a v napadnutom rozsudku. Rovnako existuje dôvodná pochybnosť, že skutok nebol spáchaný nástrojom, ktorým podľa napadnutého rozsudku mala byť kovová sekera s nápisom „Antishock.“

Vzhľadom na tieto pochybnosti, ktoré majú pre posúdenie veci zásadný význam, navrhujem, aby odvolací súd nariadil doplniť dokazovanie vo veci vykonaním rekonštrukcie podľa § 179 Tr. por., pretože dôkazy doteraz vykonané v trestnom konaní nepostačujú na náležité objasnenie veci.

V tejto súvislosti sa žiada uviesť, že prvostupňový súd v napadnutom rozsudku dôsledne nerešpektoval právne záväzný názor odvolacieho súdu prezentovaný v uznesení č. k. 2To/44/203 zo dňa 14.06.2023,

keď ani po nariadenom doplnení dokazovania sa dostatočným spôsobom nevysporiadal so skutkovou otázkou použitého útočného nástroja a neodstránil rozpory vytknuté odvolacím súdom v citovanom uznesení.

II.

Bez ohľadu na spornú otázku akým nástrojom boli spôsobené najväčšie zranenia poškodenej, podľa môjho názoru súd nedostatočne vyhodnotil závery znaleckého posudku z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, ktorý vo veci preskúmania duševného stavu mojej osoby vypracoval súdny znalec K. I. L. a z ktorého vyplýva, že poškodená ma svojim správaním s vysokou pravdepodobnosťou vyprovokovala k útoku a že v dôsledku správania poškodenej sa u mňa bezprostredne počas konfliktu s poškodenou rozvinul stav vystupňovaného afektu, v dôsledku ktorého bola ovládacia schopnosť u mojej osoby znížená podstatne, vo forenzne významnej miere.

V dôsledku tejto skutočnosti sa domnievam, že nebola dostatočným spôsobom preukázaná existencia úmyslu konať spôsobom stanoveným v skutkovej podstate obzvlášť závažného zločinu vraždy. Pokiaľ znalec skonštatoval, že tempore criminis bola u mňa v dôsledku vystupňovaného afektu potlačená schopnosť v dostatočnej miere ovládať svoje konanie, nie je možné právne konštatovať prítomnosť vôľovej zložky konania vo forme úmyslu.

Znalec uviedol, že pri vystupňovanom afekte, ako afekte veľmi silnom, dochádza k potlačeniu rozumovej úvahy a napriek tomu, že osoba postihnutá afektom si (čiastočne) uvedomuje, čo robí, nie je schopná ovládať vlastnou vôľou svoje konanie.

Afekty sú silné pocity (emócie), formy prežívania, ktorými človek reaguje na vonkajšie ako aj vnútorné podnety. Ide o reakcie spontánne, subjektívne, ktoré tvoria určitý protipól k reakcii rozumovej (intelektuálnej). Ide spravidla o silnú emocionálnu reakciu vysokej intenzity, ktorá síce vedomie zužuje, ale nezastiera ho a ktorá nie je chorobného pôvodu. Intenzívne prežívaná tendencia k uvoľneniu napätia môže potlačiť rozumovú úvahu a obvyklé zábrany. Človek sa pod vplyvom afektu chová odlišne od svojej osobnej a všeobecnej normy.

Podľa odbornej literatúry sa vystupňovaný afekt považuje za krajnú variantu „normálneho“ afektu, ktorá je už na hranici patického afektu. (A. M., N. O.: Diagnostika duševných poruch. Praha: Avicenum; 1974). Forenzo-psychiatrická a trestnoprávna veda rozoznáva prosté afekty, ktorými sa rozumie stav silnejších emócií, pri ktorých vo väčšej, či menšej miere dochádza prakticky u každého páchatel'a úmyselného trestného činu. Vyjadrujú obvyklý stres z riskantnej situácie a nemajú na psychiku páchatel'a zásadný vplyv. Do druhej kategórie afektívnych konaní patrí vystupňovaný (silný) afekt, pri ktorom sa pripúšťa jeho vplyv na príčetnosť páchatel'a. Tieto dva stupne afektu (prostý a vystupňovaný) sú považované za normálne prejavy ľudskej psychiky. Oproti tomu tretí typ, tzv. patický afekt ako afekt najvyššieho stupňa má už jednoznačne charakter duševnej poruchy (ide o stav, ktorý je výsledkom psychiatrického ochorenia s konkrétnou lekárskou diagnózou), ktorý má zásadný vplyv na psychiku páchatel'a a spôsobuje nepričetnosť páchatel'a.

Forenzo-psychiatrickí odborníci však pripúšťajú, že „na vrchole vystupňovaného (inak nepatologického) afektu môže dôjsť až ku kvalitatívnej zmene vedomia v trvaní niekoľkých sekúnd, ktoré má charakter veľmi krátkeho patického afektu, čo je pomerne ťažké dokázať. Toto veľmi krátke časové obdobie (sekundy) s kvalitatívne zmeneným vedomím môže však mať nevyčísliteľné a fatálne následky v kontexte zločinu.“ (Študent V.: Súdny psychiatrie a trestní právo. Praha : Univerzita Karlova; 1989).

Ten istý autor vo svojom diele ďalej uvádza: „Patický afekt je v prvom rade afektom veľmi silným. Na jeho vrchole dochádza ku kvalitatívnej poruche – zmene vedomia. Táto zmena vedomia má charakter najčastejšie krátkodobého mráкотného stavu (dĺžka je veľmi individuálna, pričom nikde nie je presne vymedzené trvanie patického afektu). Konanie páchatel'a v rámci patického afektu býva v rozpore so životnými postojmi (t.j. s obvyklým chovaním) daného jedinca. Na priebeh patického afektu je obvykle úplná amnézia (strata pamäti). Diagnostikovanie tejto, najčastejšie krátkodobej, poruchy, je jedným z najťažších znaleckých úkonov. Odlíšenie deliktu spáchaného v rámci patického afektu od iných afektívnych deliktov je, ako už bolo uvedené, zásadnou otázkou, pretože patický afekt ako ťažká duševná porucha psychického rázu vylučuje trestnú zodpovednosť. Pritom je zrejmé, že len niekoľko

sekúnd trvajúci patický afekt je však sotva možné zistiť a odlíšiť ho následne od afektu prostého. Práve oných ťažko preukázateľných niekoľko sekúnd, môže byť dostačujúcich na spáchanie násilného činu, bez predchádzajúceho úmyslu! Táto skutočnosť doteraz nebola vedou jednoznačne vylúčená.“

V znaleckom posudku vypracovanom K. L. je o.i. uvedené, že „osobnosť obvineného nie je dispozične agresívna, agresivita nepatrí medzi jeho dominantnú charakterovú črtu. Agresivita v jeho správaní je reaktívneho charakteru, exogénne spúšťaná, akcelerujúca vplyvom alkoholu...“, čiže agresívny spôsob chovania nie je pre mňa obvyklý. Rovnako bolo počas prípravného konania, ako aj počas konania pred súdom opakovane uvedené, že na samotný priebeh útoku na poškodenú (úder do hlavy poškodenej) si vôbec nepamätám – na tento časový úsek u mňa nastala krátkodobá strata pamäti.

Je dôležité poznamenať, že aj keď súdny znalec MUDr. Glézl vo svojom znaleckom posudku uviedol, že neboli zistené známky patického afektu a vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní uviedol, že podľa jeho názoru u mňa k rozvoju patického afektu nedošlo, výslovne uviedol, že vo všeobecnosti k prechodu od vystupňovaného ku krátkodobému patickému afektu môže ojedinele prísť. Domnievam sa, že prezentovaný názor znalca, že k rozvoju patického afektu u mňa nedošlo je v rozpore s vyššie uvedenými publikovanými vedeckými závermi. Ako vyplýva z vyššie citovaných, a počas konania preukázaných, skutočností, ako aj z publikovaného odborného vedeckého stanoviska, v mojom prípade nastalo niekoľko faktorov typických pre nástup krátkodobého patického afektu (agresívne konanie, ktoré nie je pre moju osobnosť typické, mráкотný stav a krátkodobá amnézia na čas útoku), takže nie je s absolútnou istotou možné vylúčiť, že aj mojom prípade došlo k prechodu z vystupňovaného afektu (ktorý bol znalcom jednoznačne konštatovaný) do momentálneho – niekoľkosekundového patického afektu. Túto skutočnosť nepriamo podporuje tiež odborný názor znalca uvedený v posudku, že u mňa nepochybne ide o úmysel vraždiť.

Vôľovú zložku zavinenia možno definovať ako vnútorný postoj potenciálneho páchatel'a k ohrozeniu alebo porušeniu zákonom chráneného záujmu v dôsledku svojho konania. Vôľová zložka môže mať podobu chcenia alebo uzrozenia. Pokiaľ „páchatel' rozhodujúce skutočnosti nechce a nie s nimi ani uzrozený, nemožno hovoriť o jeho vôli spáchať trestný čin“ (in BURDA, E., ČENTĚŠ, J., KOLEŠÁR, J., ZÁHORA, J. a kol. Trestný zákon. Všeobecná časť. Komentár - I. diel. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 115.).

Na druhú stranu, vôľovú zložku zavinenia je potrebné odlišovať od vôľovej zložky konania, ktorá predstavuje znak objektívnej stránky trestného činu. Vôľová zložka konania znamená, že určité konanie je spôsobilé sa podieľať na naplnení objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu len za predpokladu, že je prejavom vôle páchatel'a konať takýmto spôsobom (in KUBIČKA, R. Subjektívna stránka trestného činu. Bratislava: Wolters Kluwer, 2018, s. 24).

Nebol produkovaný žiadny dôkaz, ktorý by svedčil k záveru, že som mal pohnútku poškodenú usmrtiť. Práve naopak, poškodenú som mal rád (bezprostredne pred skutkom som ju pred svedkami požiadal o ruku) a preto motivačným pozadím môjho konania mohol byť len zistený psychický stav. Za takéhoto stavu môjho vedomia a konania ostáva spornou otázka zavinenia. Dvojnásobne je táto otázka sporná ak zohľadníme moje chaotické a nelogické správanie počas spáchania činu, ako aj bezprostredne po čine.

Pokiaľ by útočným nástrojom mala byť sekera (čo však nebolo jednoznačne a bez dôvodných pochybností preukázané) a tak, ako uvádza súd v napadnutom rozsudku, by som chcel tento nástroj po čine ukryť, resp. sa ho zbaviť, bolo by najjednoduchším, najrýchlejším a zároveň najlogickejším riešením sekeru zahodiť do blízkeho rybníka. Ja som však mal sekerou vyrábať diery do dverí neďaleko stojacej unimobunky a cez túto diery sekeru vhodiť dovnútra unimobunky. Toto moje správanie je možné za daných okolností považovať za absolútne nelogické, de facto odporujúce účelu, ktorý som (podľa názoru súdu) chcel svojim konaním dosiahnuť. Opakovane uvádzam, že ja si na toto svoje konanie vôbec nespomínam.

Na základe týchto skutočností možno mať vážne pochybnosti o tom, že som mal úmysel vraždiť, či už vo forme priameho alebo nepriameho úmyslu. Vzhľadom ku konštatovanej zmenšenej pričítanosti, nie je možné moje konanie posudzovať ako úmyselné konanie iného usmrtiť.

Znalec K. L. jednoznačne konštatoval (a súd to v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol), že zistený vystupňovaný afekt v čase spáchania trestného skutku nebol spôsobený alkoholom, ani som si ho neprivodil ja sám. Podľa záveru znalca vystupňovaný afekt u mňa nastal v dôsledku exogénneho faktoru - vyprovokovaním inou osobou (a to poškodenou). V tejto súvislosti je však potrebné dodať, že agresivita v čase spáchania skutku nebola spúšťaná požitím alkoholu, ale bola spustená práve rozvojom vystupňovaného afektu hraničiaceho s patickým afektom a alkohol tu pôsobil len ako faktor zosilňujúci agresivitu vyvolanú afektom. Afekt u mňa vznikol bez ohľadu na požitie alkoholu. Súd si však v rozpore s týmto záverom znalca osvojil ničím nepodložený názor, že do tohto afektu ma priviedol požitý alkohol v spojení s provokáciou zo strany poškodenej (str. 23 rozsudku).

V žiadnom prípade nie je možné sa stotožniť ani s ďalším záverom súdu uvedenom v odôvodnení napadnutého rozsudku (str. 19), že „vystupňovaný afekt nemá na úmysel páchatela sám osebe žiadny zásadný vplyv“. Tento záver svedčí o tom, že súd úplne nesprávnym až účelovým spôsobom vykladá závery znaleckého posudku vypracovaného MUDr. Glézlom a na základe takto nesprávneho výkladu vyvodzuje mylné právne závery.

Skutočnosť, že si nepamätám samotný moment útoku sekerou na hlavu poškodenej svedčí hypotéze o prebiehajúcom momentálnom patickom afekte, tak ako bol v odbornej literatúre popísaný vyššie. Tak ako uvádzajú vyššie citovaní autori (erudovaní psychiatri), mráкотný stav a momentálna amnézia (strata pamäti) sú typickými sprievodnými znakmi patického afektu.

V neposlednom rade treba poukázať na istú absurdnosť a nelogickosť spáchaného skutku, keď v jednom momente som poškodenú požiadal o ruku a plánoval som s ňou spoločnú budúcnosť a s odstupom pomerne krátkeho časového obdobia (v podstate v priebehu 2-3 hodín) by som ju mal napadnúť veľmi agresívnym spôsobom. Spolu s citovanými názormi erudovaných odborníkov vo oblasti psychiatrie sa domnievam sa, že aj táto skutočnosť svedčí o prítomnosti vystupňovaného afektu s vyvrcholením vo fáze patického afektu.

Záver súdu prezentovaný v napadnutom rozsudku o vylúčení patického afektu a tým aj vylúčení nepríčetnosti v zmysle § 23 Tr. zák. bol predčasný a nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

Stav nepríčetnosti predpokladá v čase činu existujúcu duševnú poruchu, ktorá má za následok, že osoba naplňajúca znaky skutkovej podstaty trestného činu, nie je schopná buď rozpoznať protiprávnosť svojho činu, alebo ovládať svoje konanie. Neexistencia ktorejkoľvek z uvedených schopností (rozpoznávacej alebo ovládacej), ak je zapríčinená duševnou poruchou, má za následok existenciu stavu nepríčetnosti. Nepríčetný je teda ten, kto v čase činu inak trestného pre duševnú poruchu nemohol: (i) rozpoznať protiprávnosť svojho činu, (ii) ovládať svoje konanie alebo (iii) rozpoznať protiprávnosť svojho činu a súčasne ovládať svoje konanie.

Medzi duševné poruchy, ktoré môžu najčastejšie spôsobiť stratu ovládacej alebo rozpoznávacej schopnosti, patria:

1. duševné choroby predstavujúce duševné poruchy dlhšieho trvania, ktoré sú charakteristické typickým začiatkom, priebehom a prípadne aj koncom;
2. chorobné duševné stavy ako chronické duševné poruchy, ktoré nemajú určitý postup, začiatok a progresiu a spôsobujú ich vrodené faktory, ako aj vplyv vonkajšieho prostredia;
3. krátkodobé duševné poruchy ako patologický afekt, patologická opitnosť, patologické poruchy spánku, najmä tzv. patologická rozospatosť a iné ťažké poruchy vedomia (mráкотné stavy a iné), ďalej epizodické duševné poruchy v priebehu chronických nervových chorôb ako epileptické záchvaty, narkolepsia, migréna, duševné poruchy po otrase mozgu, po omráčení bleskom, po otrave oxidom uhoľnatým atď.

Domnievam sa, že z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že v dôsledku prítomnosti znalcom popísaného vystupňovaného afektu, ktorý u mňa v čase spáchania skutku s vysokou pravdepodobnosťou vyvrcholil až do krátkodobého patického afektu som bol v momente útoku na poškodenú v psychickom stave vylučujúcom trestnú zodpovednosť podľa § 23 Tr. zák. pretože z dôvodu krátkodobej duševnej poruchy v čase spáchania činu inak trestného som nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie. Záver znalca o vylúčení patického afektu prezentovaný v

jeho výpovedi na pojednávaní nezohľadnil všetky okolnosti ktoré nastali v čase spáchania skutku a je tiež v rozpore s citovanými publikovanými odbornými názormi.

III.

K znaleckému posudku z odboru zdravotníctvo a farmácia, odbor úrazová chirurgia, neurochirurgia vypracovaného znaleckou organizáciou Lege Artis s.r.o. by som chcel uviesť, že sa nestotožňujem so závermi tohto znaleckého posudku najmä v časti týkajúcej sa bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia poškodenej.

Na úvod je potrebné konštatovať, že znalec poškodenú I. D. osobne nikdy nevyšetрил, dokonca sa s ňou ani osobne nestretol a všetky poznatky pre spracovanie znaleckého posudku čerpal výhradne z dostupnej zdravotnej dokumentácie poškodenej a lekárskeho správ o ošetrovaní jej zranení. K zdravotnému stavu poškodenej a najmä k možným trvalým následkom úrazu sa vyjadroval bez toho, aby objektívne poznal zdravotný stav poškodenej v čase spracovania posudku a z tohto dôvodu nebolo možné objektívne stanoviť, či u nej nejaké trvalé následky vôbec nastali. Z výpovedí svedkov v prípravnom konaní ako aj v konaní pred súdom vyplynulo, že samotná poškodená už krátko po prepustení z nemocnice nedodržiavala nariadený liečebný režim, dokonca že v čase jej práceneschopnosti požívala alkoholické nápoje, viackrát sa presťahovala, takže zrejme nebola až tak zásadne obmedzená na obvyklom spôsobe života. Keďže znalec nemal možnosť objektívne zhodnotiť skutočný zdravotný stav poškodenej jej vyšetrením, väčšina hodnotiacich záverov posudku, najmä týkajúcich sa následkov úrazu a sťaženia spoločenského uplatnenia poškodenej je založená len na predpokladoch a odhadoch znalca bez objektívneho overenia.

Znalec v posudku uviedol hodnotenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, pričom spolu ohodnotil náhradu za bolestné sumou 14.895,30 € a sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotil na 30 bodov. Napadá vyčíslenie náhrady za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia v celom rozsahu. V časti bolestného napadá oprávnenosť priznania maximálneho bodového hodnotenia položky 227. Krvácanie vnútrolebečné a do chrbticeho kanála vo výške 340 bodov. Podľa prílohy 1) zák. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia je v položke 227 stanovený rozsah bodového hodnotenia 85-340 bodov. Vzhľadom na v posudku popísaný rozsah zranení, ktoré poškodená utrpela (popísané v lekárskeho správach) považujem toto maximálne možné bodové hodnotenie priznané za položku 227 Krvácanie vnútrolebečné a do chrbticeho kanála za neprimerane vysoké. Poukazujem najmä na to, že u poškodenej sa rozvinulo „drobné epidurálne krvácanie“ (cit. z prepúšťacej správy z neurochirurgického odd. FNsP Žilina), pričom je zrejmé, že v medicínskej praxi sa vyskytujú aj oveľa závažnejšie stavy vnútrolebečného krvácania, ktoré by mali byť podľa cit. zák. 437/2004 Z.z. hodnotené z dôvodu ich vyššej závažnosti vyšším počtom bodov. Vzhľadom k tomu, že prevažná väčšina vnútrolebečných krvácaní spojených so zlomeninami lebečných kostí sa rieši operatívne (čo potvrdil aj samotný znalec vo svojom výsluchu na hlavnom pojednávaní), nepovažujem samotnú potrebu operatívneho riešenia zranenia za určujúci faktor odôvodňujúci priznanie maximálneho možného bodového ohodnotenia.

V časti výpočtu sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré znalec ohodnotil 30 bodmi znalec uviedol že u poškodenej predpokladá rozsiahle plošné jazvy po poraneniach v rozsahu 31-50 cm². Opätovne tu ide len o domnienku – predpoklad znalca. V konaní nebolo objektívne preukázané, že by tento následok u poškodenej skutočne nastal, fotodokumentácia, ktorá je súčasťou spisu nenasvedčuje, že u poškodenej skutočne vznikli rozsiahle plošné jazvy daného rozsahu a ani samotná poškodená sa vo svojej výpovedi pred súdom nevyjadřila, že by takýmito následkami trpela. Pokiaľ nejaké jazvy poškodenej vôbec vznikli, žiadnym spôsobom nebolo preukázané, akú veľkosť tieto jazvy majú, ani kde sú umiestnené. Ani pri výpovedi poškodenej na pojednávaní pred súdom nebolo badať na jej tvári akékoľvek následky zranení alebo jazvy. V tejto časti preto považujem priznanie hodnotenia 30 bodmi za neodôvodnené.

Bodové ohodnotenie za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia považujem za nesprávne určené znalcom a navrhujem na neho neprihliadať.

V súvislosti s týmto znaleckým skúmaním považujem za potrebné uviesť, že súd si nesprávne a účelovo vyložil závery znaleckého posudku a výpovede znalca na hlavnom pojednávaní dňa 14.12.2023, keď na str. 24 napadnutého rozsudku uviedol, že zranenia v tvárovej (maxilofaciálnej) časti hlavy poškodenej

nemohli byť spôsobené tým, že som spadol na poškodenú a dopadol som svojim kolenom na jej tvár, s odôvodnením, že to odporuje ostatnému vykonanému dokazovaniu. Tento výklad súdu nemá oporu v žiadnom z vykonaných dôkazov, naopak znalec pripustil, že opísaný mechanizmus vzniku zranení na tvári poškodenej pôsobením kolena ako tupého nástroja je možný. Takto opísanému mechanizmu vzniku zranení tvárovej časti hlavy poškodenej nasvedčuje aj to (ako som už uviedol vyššie), že na tvári poškodenej neboli zadokumentované ostro ohraničené stopy žiadneho pôsobiaceho nástroja (akým by mohla byť napr. sekera alebo špička topánky) ani stopy po úderoch päšťou. Takisto považujem za potrebné uviesť, že po mojom zadržaní bezprostredne po tom, čo sa skutok stal, pri prehliadke môjho tela neboli zistené na rukách žiadne stopy po úderoch alebo akékoľvek iné zranenie, okrem reznej rany na palci pravej ruky. Pokiaľ by som na poškodenú (najmä na jej tvár) mal útočiť údermi päšťou, je pravdepodobné, že by to na hánkach mojich rúk zanechalo stopy. Koleno ako dostatočne široká a zároveň ostro neohraničená plocha mohlo pri dopade dostatočnou rýchlosťou a silou spôsobiť (pravdepodobne aj spôsobilo) zranenia na tvári poškodenej.

Táto skutočnosť má podstatný vplyv na hodnotenie spáchaného skutku, pretože s prihliadnutím na túto okolnosť je potrebné presne ustáliť ako vznikli rany v tvárovej časti hlavy poškodenej, teda či boli spôsobené úmyselne, úderom tvrdým tupým predmetom (napr. úder sekerou či kopnutie topánkou) alebo či vznikli v dôsledku môjho neúmyselného náhodného pádu na poškodenú, pričom bola do tváre zasiahnutá kolonom.

Nie je teda možné vylúčiť, že v čase keď u mňa doznieval vystupňovaný až patický afekt, pri ktorom mohli byť spôsobené zranenia na temene poškodenej, som (ešte stále v čiastočne mrákotnom stave a pod vplyvom alkoholu) v snahe pomôcť jej nechtiac spadol na poškodenú ležiacu na zemi takým spôsobom, že svojim kolenom som dopadol na jej tvár a spôsobil jej ďalšie zranenie tvárových kostí.

Mimo akúkoľvek pochybnosť teda bolo preukázané, že došlo k 1 úderu tvrdým tupým predmetom do oblasti hlavy poškodenej (a to v oblasti temennej kosti). Nebolo preukázané, že ďalšie zranenia na hlave poškodenej vznikli v dôsledku silných úderov tvrdým tupým predmetom (nejakým nástrojom), resp. existuje dôvodná pochybnosť, že tieto zranenia vznikli iným spôsobom.

Napriek tomu, že riadne objasnenie okolností vzniku zranení a tiež presné určenie nástroja – tupého tvrdého predmetu, ktorý mali byť zranenia spôsobené by malo podstatný vplyv na rozhodovanie súdu, súd neodôvodnene odmietol vykonať dôkaz navrhnutý obhajobou smerujúci k zisteniu akým nástrojom boli zranenia spôsobené, ktorý by mohol byť podstatný pre náležité posúdenie veci a pracoval len s nepotvrdenou domnienkou o použití sekery ako útočného nástroja.

IV.

Pokiaľ by sa odvolací súd nestotožnil s vyššie namietanou nepríčetnosťou páchatel'a v momente spáchania skutku, považujem za potrebné ďalej namietat', že súd v napadnutom rozsudku nesprávne právne vyhodnotil otázku použitia nutnej obrany proti útoku zo strany poškodenej.

Z vykonaných dôkazov, najmä z výsluchov viacerých svedkov vyplynulo, že počas môjho vzťahu s poškodenou I. D. medzi nami dochádzalo k vzájomným rozporom, ktoré opakovane vyústili do vzájomného fyzického napadnutia, pričom viac krát sa stalo, že poškodená I. D. fyzicky napadla mňa alebo ma svojim chovaním k fyzickému útoku vyprovokovala.

Z písomných záznamov predložených súdu, ako aj z viacerých výpovedí svedkov v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom vyplýva, že poškodená I. D. požívala vo zvýšenej miere alkoholické nápoje a pod vplyvom alkoholu sa opakovane chovala agresívne voči svojmu okoliu. Poškodená v minulosti opakovane napadla nielen mňa ale aj iné osoby, čo potvrdzuje aj výpoveď mojej matky P. B. a ďalších svedkov.

O konfliktnom a agresívnom správaní sa poškodenej nepriamo vypovedá aj obsah znaleckého posudku MUDr. Glézla. zo záverov ktorého vyplýva, že poškodená I. D. sa svojim správaním významnou mierou podieľala na vzniku konfliktu, ktorý vyústil do skutku zo spáchania ktorého som bol obžalovaný. Okrem toho, že ma poškodená mala (tak ako uvádza znalec Glézla) vyprovokovať k útoku voči jej osobe, existuje

odôvodnené podozrenie, že samotná poškodená na mňa ako prvá zaútočila nožom a z toho vyplývajúci záver, že zranenia, ktoré poškodená utrpela vznikli v rámci mojej nutnej obrany voči jej útoku.

Súd v tejto súvislosti podľa môjho názoru opätovne nevenoval dostatočnú pozornosť záverom znaleckého skúmania vykonaného KEÚ PZ, konkrétne z odvetvia kriminalistickej genetickej analýzy. Zo záverov tohto posudku vyplýva, že na hornej časti rozbitej sklenej fľaše (označenej ako stopa č. 1) bol kriminalistickým skúmaním zistený biologický materiál – chumáč ľudských vlasov rôznych dĺžok a krvné stopy. Zo zaistených stôp biologického materiálu bola izolovaná a analyzovaná DNA, pričom bolo zistené, že DNA profil získaný z ľudských vlasov na predmetnej sklenej fľaši zodpovedá mojej osobe, rovnako ako časť krvných stôp zaistených na tej istej fľaši. V závitovej časti na hrdle tejto fľaše bola zaistená biologická krvná stopa, ktorá bolo znaleckým ústavom charakterizovaná ako zmiešaná biologická stopa, pričom hypotéza, že pôvodcami prímiesí zmiešanej biologickej stopy sú osoby A. B. a I. D. bola znaleckým ústavom považovaná za prakticky dokázanú.

Pokiaľ na časti rozbitej fľaše bol objavený môj biologický materiál, konkrétne chumáč vlasov, je možné odôvodnene predpokladať, že tieto vlasy sa na fľašu mohli dostať tým spôsobom, že ma niekto touto fľašou udrel po hlave. Logicky nie je možné dovodiť iným spôsob, ako by sa celý chumáč mojich vlasov mohol dostať na hornú časť fľaše. Rovnako je tiež možné odôvodnene predpokladať, že predmetná fľaša bola rozbitá úderom o moju hlavu. Pre mňa z neznámeho dôvodu polícia na mieste činu nezaistila zvyšnú časť rozbitej fľaše, na ktorej sa s veľmi vysokou pravdepodobnosťou takisto musel nachádzať ďalší biologický materiál vhodný na znalecké skúmanie.

Nebolo preukázané, že by sa v čase spáchania skutku na mieste činu nachádzali iné osoby, než ja a poškodená I. D.. Keďže na závitovej časti hrdla predmetnej fľaše (t.j. zúženej časti fľaše, ktorá je obvykle uchopená do ruky pri útoku voči inej osobe) bola preukázaná prítomnosť DNA profilu poškodenej, je možné považovať za dokázané, že poškodená držala túto fľašu v oblasti závitovej časti hrdla. Z tejto skutočnosti vyplýva odôvodnený a logický záver, že jedinou osobou, ktorá ma na danom mieste a v danom čase mohla udrieť predmetnou fľašou po hlave bola práve poškodená.

V konaní bolo preukázané, že medzi mnou a poškodenou došlo k hádke a následne aj vzájomnému napádaniu a fyzickej potýčke, pri ktorej sme sa s poškodenou navzájom fackali rukami, prípadne sa kopali. V tejto fáze konfliktu ešte nikto nepoužil proti druhému akýkoľvek nástroj ako zbraň.

Konflikt medzi mnou a poškodenou D. však postupne gradoval a s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou rástla aj agresivita oboch účastníkov hádky. Ako som už uviedol vyššie I. D. bola pod vplyvom alkoholu a provokovala ma. Pod vplyvom alkoholu už aj v minulosti bola voči mne napriek svojej slabšej telesnej konštrukcii (v porovnaní so mnou) veľmi agresívna a aj v minulosti na mňa opakovane zaútočila. Je možné predpokladať, že v tejto fáze konfliktu sa u mňa rozvinul vystupňovaný afekt v dôsledku správania sa poškodenej, tak ako ho popísal vo svojom znaleckom posudku MUDr. Glézl. Poukazujem na závery vyplývajúce z tohto znaleckého posudku, kde je uvedené (v časti hodnotenia psychologického profilu mojej osoby), že „osobnosť obvineného nie je dispozične agresívna, agresivita nepatrí medzi jeho dominantnú charakterovú črtu“, zatiaľ čo u poškodenej znalec konštatoval, že „... (poškodená) ako prvá zaútočila na obvineného, to sa nedá vylúčiť ani potvrdiť, konflikt eskaloval tak veľmi, že poškodená svojim správaním obvineného s veľmi vysokou pravdepodobnosťou vyprovokovala, že u obvineného došlo k vystupňovanému afektu“.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a opísané povahové črty a správanie oboch účastníkov konfliktu je teda možné predpokladať, že ako prvá na mňa zaútočila s nejakým predmetom ako so zbraňou (predmetná sklenená fľaša, nôž) poškodená.

Podľa § 122 ods. 3 Tr. zák. zbraňou sa rozumie každá vec, ktorou možno urobiť útok proti telu dôraznejším, teda v tomto prípade určite aj nôž, či fľaša.

Uvádzam, že počas konfliktu s poškodenou som utrpel hlboké rezné zranenie na kĺbe palca mojej pravej ruky, ktoré som si s najväčšou pravdepodobnosťou nemohol spôsobiť sám. Išlo o hlbokú reznú ranu pri koreni palca pravej (mojej dominantnej) ruky, pri ktorom sa rezný nástroj (nôž) zastavil až o kosť a pri ktorom došlo aj k poškodeniu šľachy palca. Toto zranenie veľmi silne krvácalo (z toho dôvodu bolo na mieste činu nájdené veľké množstvo krvných stôp, ktoré boli znalecky stotožnené s mojim profilom

DNA) a navyiac mi v danom čase výrazne obmedzilo možnosť riadne používať moju pravú ruku. Nôž ktorým mi bolo toto zranenie spôsobené nebol na mieste činu nájdený a preto nebol kriminalisticky zadokumentovaný. Nie je možné s istotou vylúčiť, že predmetná rezná rana na mojej ruke mohla byť spôsobená aj rozbitou sklenenou fľašou prípadne črepom z nej.

Ako som už uviedol vyššie, na základe skutočností, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania je zrejmé, že konflikt medzi mnou a poškodenou sa nemusel odohrať tak, ako je popísaný v napadnutom rozsudku. Žiadny z vykonaných dôkazov nevylučuje alternatívnu verziu skutkového deja, podľa ktorej sa vyvrcholenie konfliktu medzi mnou a poškodenou mohlo odohrať nasledovne:

Výmena názorov medzi mnou a poškodenou veľmi rýchlo prerástla do ostrej verbálnej hádky. Späťne nie je možné určiť, kto túto hádku inicioval, ja si spomínam, že to bola poškodená, kto dal prvú facku. V tejto fáze ešte nie je možné stanoviť, kto bol v pozícii útočníka a kto v pozícii obrancu. Počas verbálnej hádky som si v altáne začal baliť do batoha svoje veci, pretože som mal v úmysle odísť domov. Poškodená ma počas toho verbálne napádala a ja som jej na jej verbálne útoky slovne odpovedal, mohlo dôjsť maximálne k tomu, že sme sa s poškodenou vzájomne bili rukami, vzájomne si dali facky po tvári. V tejto fáze konfliktu som ja ani poškodená nepoužili žiadne nástroje ani veci, ktorými možno urobiť útok proti telu dôraznejším a nehrozilo, že by ktorémukoľvek z účastníkov konfliktu mohlo byť spôsobené vážnejšie zranenie.

Následne na mňa poškodená zaútočila so zbraňou tak, že ma pravdepodobne udrela do hlavy sklenenou fľašou (ktorú zrejme aj o moju hlavu rozbila) a tiež ma porezala na palci pravej ruky. Je možné predpokladať, že tento útok so zbraňou na moju osobu ešte viac posilnil moje rozrušenie a odštartoval vystupňovaný afekt a (ako som zdôvodnil vyššie) nie je možné vylúčiť, že následne sa vystupňovaný afekt pravdepodobne na krátku dobu zmenil na afekt patický. Ak by som aj teoreticky pripustil, že zranenie temennej kosti lebky poškodenej bolo spôsobené sekerou, v tom čase som konal pod vplyvom veľmi silného vystupňovaného (možno i patického) afektu. Chcem uviesť, že som bol silne rozrušený, z náhleho útoku s nožom som bol v šoku, rana na palci mi silno krvácala a zľakol som sa, pretože neznám pohľad na krv. Voči útoku som sa začal brániť prvým, nástrojom, ktorý som mal po ruke, t.j. možno aj sekerou, ktorú som práve balil do batoha. Nepamätám si, že by som poškodenú udrel sekerou do akejkoľvek časti hlavy, ale ako som popísal vyššie je pravdepodobné, že dôsledku vystupňovaného afektu hraničiaceho s patickým afektom u mňa s najväčšou pravdepodobnosťou došlo ku krátkodobému výpadku pamäte, takže neviem uviesť, ako konkrétne som sa voči útoku zo strany poškodenej bránil. Mojim cieľom však určite bolo zastaviť prebiehajúci útok na moju osobu zo strany poškodenej, v žiadnom prípade nebolo cieľom obrany likvidovať poškodenú.

Pokiaľ bola poškodená udretá tvrdým tupým predmetom do oblasti temennej kosti lebky, je pravdepodobné, že krátkodobo stratila vedomie a spadla na zem smerom von z altánu. Krátkodobá strata vedomia u poškodenej po údere do hlavy je popísaná aj v znaleckom posudku K. M.. Vzhľadom na to, že na priebeh skutku si nepamätám, nemôžem s istotou vylúčiť, že aj ja sám som na krátku dobu (niekoľko sekúnd až niekoľko minút) stratil vedomie v dôsledku prebiehajúceho afektu. Mráкотný stav, resp. krátkodobá strata vedomia by bola aj podľa názoru znalca MUDr. Glézla sprievodným znakom prípadného patického afektu. Keďže na mieste činu v tom čase okrem mňa a poškodenej nebol nikto iný, nemôže moju stratu vedomia niekto potvrdiť ani vyvrátiť.

Keď som následne poškodenú videl v bezvedomí na zemi, chcel som jej pravdepodobne pomôcť a išiel som smerom k nej, pričom som zakopol nohou o trám konštrukcie altánu a nešťastnou náhodou som spadol smerom na poškodenú ležiacu na zemi. Ako som popísal vyššie pri tomto páde som pravdepodobne dopadol svojim kolenom na oblasť tváre poškodenej, pričom som jej neúmyselne mohol spôsobiť zranenia tvárových kostí popísané v lekárskejších správach a v znaleckom posudku. Nespomínam si presne ani na túto časť konfliktu medzi mnou a poškodenou. Na to, že som následne mal sekerou vyrábať dieru do dverí vedľa stojacej unimobunky a vhoďiť sekeru do vnútra si pamätám iba matne. Je pravdepodobné, že v tej chvíli u mňa už doznieval vystupňovaný afekt a začal som vnímať svoje okolie a uvedomovať si svoje konanie.

Pamätám si však s určitosťou, že keď som odchádzal z miesta činu, poškodená stála na vlastných nohách vedľa altánu a hlasno na mňa kričala, takže určite bola pri vedomí a určite v tej chvíli dokázala komunikovať. Javilo sa mi, že vo chvíli, keď som odchádzal poškodená akútne nepotrebovala moju

pomoc. Mám iba sprostredkovanú vedomosť o tom, ako sa jej zdravotný stav vyvíjal neskôr, t.j. v čase, keď som opustil miesto činu, ale znalec K. M. vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní pripustil, že poškodená mohla byť po zranení hlavy pri vedomí a mohla komunikovať s okolím.

V tejto súvislosti sa žiada poukázať na to, že súd jednostranne uveril výpovedi svedkov O. a Q. a svedeckú výpoveď mojich rodičov bezdôvodne označil za nedôveryhodnú. Svedecká výpoveď mojej matky potvrdzuje, že poškodená D. bola pri vedomí a bola schopná komunikovať ešte približne 30-45 minút po tom, čo utrpela zranenie hlavy. Klinický vývoj zdravotného stavu poškodenej po tom, čo utrpela zranenia tak, ako bol popísaný v znaleckom posudku a výpovedi znalca korešponduje s vyššie uvedeným opisom udalostí z môjho pohľadu. Bezprostredne po údere do hlavy poškodená stratila vedomie na niekoľko minút (vtedy mohlo prísť aj k náhodnému zraneniu v tvárovej časti hlavy). Na základe bolestivého podnetu sa z bezvedomia prebrala a začala na mňa kričať. V tom čase som ja už z miesta činu odchádzal a poškodená tam ostala sama. Po príchode svedkov O., Q., ako aj mojich rodičov (podľa mňa svedkovia mohli prísť na miesto činu najskôr po 15-20 minútach od môjho odchodu) sa jej stav mohol začať zhoršovať, ale stále bola schopná komunikovať. V tom čase bola ešte schopná komunikovať s mojou matkou. Následne prišla záchranka a v čase, keď jej bola poskytovaná zdravotnícka pomoc upadla znovu do bezvedomia. Orgány činné v trestnom konaní, ani samotný súd sa nezostavili presnejší časový snímok udalostí bezprostredne predchádzajúcich a nasledujúcich po vzniku zranení poškodenej. Časové upresnenie jednotlivých udalostí pred spáchaním skutku, počas neho ako aj bezprostredne po ňom má podľa môjho názoru rozhodujúci význam pre jeho náležité objasnenie. Z uvedeného dôvodu som tiež vyššie navrhol vykonanie rekonštrukcie.

Tým, že poškodená v rámci prebiehajúceho konfliktu voči mne iný predmet použila ako zbraň, udrela ma fľašou po hlave a porezala ma, nastala kvalitatívne nová situácia, ktorú som musel vyhodnotiť ako prebiehajúci útok proti môjmu životu a zdraviu. Dovtedajšie vzájomné útoky vo forme úderov rukami neboli spôsobilé spôsobiť ani jednému z účastníkov vážnu ujmu na zdraví a ja som ich takto aj vnímal. Poškodená však na mňa náhle agresívne zaútočila nástrojom, ktorý bol spôsobilý vážnym spôsobom mi ublížiť na zdraví, čím sa podľa môjho názoru dostala do pozície útočníka a ja som bol nútený sa voči jej útoku brániť spôsobom predpokladaným v § 25 ods. 1 Tr. zák., teda spáchaním činu inak trestného, ktorým som odvracal priamo hroziaci alebo trvajúci útok na záujem chránený zákonom (ochrana života a zdravia).

Nikto nie je povinný pri ochrane zákonom chráneného záujmu ustupovať pred útokom. Podmienkou nutnej obrany nie je subsidiarita a účelom obrany je ukončiť prebiehajúci útok.

Opakovane uvádzam, že poškodená ma pravdepodobne zasiahla sklenenou fľašou do hlavy (fľašu o moju hlavu rozbila) a porezala ma nožom na ruke, pričom v útoku nožom mohla pokračovať aj proti inej časti tela, v ktorej sa nachádzajú životne dôležité orgány, takže mi mohla spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť. Vychádzal som tiež z vlastných skúseností s agresívnym správaním sa poškodenej voči mne v minulosti.

Agresívne správanie útočníka, intenzita útoku, ale aj iné okolnosti, ako napr. vedomosť napadnutého o agresívnej povahe útočníka, môžu opodstatňovať konanie v nutnej obrane (in Fico, R.: Nutná obrana, Trenčín : Ludoprint, 2001, s. 18-19).

V otázke primeranosti nutnej obrany sa odborná literatúra aj judikatúra zhodujú na tom, že zásada primeranosti neznamena zásadu absolútnej rovnosti použitých obranných prostriedkov v porovnaní s tými, ktoré používa útočník. Podľa publikovaných súdnych rozhodnutí brániaci sa totiž používa taký obranný prostriedok, ktorý má práve po ruke (R 41/1980). Obrana nie je celkom zjavne neprimeraná ani vtedy, ak sa obranca bráni zbraňou proti neozbrojenému útočníkovi, v tomto smere neplatí žiadna zásada rovnosti zbraní (in Ivor, J. a kol.: Trestné právo hmotné, Všeobecná časť. Bratislava : Iura Edition, 2010, s. 169). V tejto súvislosti sa žiada dodať, že úvaha súdu o tom, že poškodená nikdy nemala proti mne útočiť sekerou nie je podložená žiadnymi relevantnými skutočnosťami, ktoré by vyplynuli z dokazovania. Vypovedal som, že poškodená sa so mnou preťahovala o sekeru, teda chcela sa jej zmocniť, pričom mne nebolo známe či túto sekeru v rámci jej stupňujúcej sa agresivity nechce použiť proti mne. O tom, že s vysokou pravdepodobnosťou medzi mnou a poškodenou prebehlo nejaké „naťahovanie sa“ o sekeru svedčia biologické stopy zmiešanej krvi zaistené na sekere. Vzhľadom na nie úplne jasné okolnosti spáchania skutku a najmä s prihliadnutím na to, že ja ani poškodená si priebeh udalostí detailne

nepamätáme – obaja máme na kritické obdobie výpadok pamäti, nie je možné potvrdiť ani vyvrátiť záver, že poškodená sa pokúsila zaútočiť na mňa (aj) sekerou.

Na vybočenie z medzí nutnej obrany nie je možné usudzovať ani vtedy, ak napadnutý útočníka zranil a prípadne ho aj usmrtil, pričom sám neutrpel žiadne zranenie (R 25/1976). Ak má byť nutná obrana úspešná, môže a niekedy aj musí napadnutý použiť intenzívnejšie konanie alebo účinnejšie prostriedky než použil útočník. Nesmie ale ísť o konanie alebo prostriedky zjavne neprimerané povahe a nebezpečnosti útoku (rozh. NS SR sp. zn. 8Tz 169/95 (R 18/1996)). Samotná skutočnosť, že obranca mieril na životné dôležité orgány, však nemá za následok automatické vylúčenie nutnej obrany. Judikatúra pripúšťa aj spôsobenie smrti, ako následku nutnej obrany, a to najmä vtedy, ak samotnému obrancovi hrozí smrť alebo ťažká ujma na zdraví (R 19/1982).

Pri posudzovaní ex post, či obrana bola celkom zjavne neprimeraná útoku je potrebné prihliadať na objektívne (reálna situácia, porovnanie útoku i obrany), ako aj na subjektívne hľadisko, teda ako sa situácia javila obrancovi, pričom v prospech obrancu zohľadníme to, že obranca väčšinou stret nechcel, obranca je často útokom zaskočený, netuší, čo môže od útočníka očakávať, má strach, zachvacuje ho zmätok... nemá dost' času. (Burda, E.: Nutná obrana a ďalšie okolnosti vylučujúce protiprávnosť činu, Praha : C.H.Beck, 2012, s. 81). Judikatúra k tomu uvádza: „Primeranosť nutnej obrany je treba hodnotiť tiež vzhľadom k subjektívnemu stavu osoby, ktorá odvracala útok, teda aj podľa toho ako sa čin útočníka javil tomu, kto útok odvracal“ (rozh. NS ČSR, B 3/1984-15).

Intenzita použitia prostriedkov v nutnej obrane musí byť taká, aby bola nesporne schopná odvrátiť hroziaci alebo trvajúci útok, pričom obranca len odhaduje, aký intenzívny bude útok a ako intenzívne bude proti nemu potrebné zasiahnuť. Intenzita obrany môže byť „neprimeraná“ útoku, t.j. obranca môže dať prednosť silnejšiemu prostriedku obrany, ktorý s istotou odvráti útok, pred použitím miernejšieho prostriedku, pri ktorom odvrátenie útoku nie je isté (R 41/1980).

Pri posudzovaní, či bola obrana celkom zjavne neprimeraná útoku, teda protiprávna, nesmie byť rozhodujúcim kritériom len porovnanie škôd, ktoré hrozili alebo boli spôsobené útokom napadnutému so škodami, ktoré napadnutý spôsobil útočníkovi (in Fico, R.: Nutná obrana, Trenčín: Ludoprint, 2001, s. 27).

Napriek tomu, že na vyššie uvedené argumenty týkajúce sa možnej nutnej obrany voči útoku zo strany poškodenej obhajoba upozorňovala už v priebehu konania pre súdom, ako aj v rámci odvolania voči rozsudku zo dňa 28.03.2023, súd sa s týmito zásadnými námietkami v napadnutom rozsudku dostatočne nevysporiadal. Úvahy konajúceho súdu o zjavnej neprimeranosti obrany voči útoku poškodenej sú v rozpore s vyššie uvedenými publikovanými výkladovými pravidlami a judikatúrou.

Na základe uvedených skutočností sa domnievam, že skutok, pre ktorý som stíhaný a pri ktorom boli poškodenej spôsobené popísané zranenia je možné kvalifikovať ako nutnú obranu podľa § 25 ods. 1 Tr. zák., ktorou som odvracal útok poškodenej voči mne. S prihliadnutím na všetky okolnosti nepovažujem použitú nutnú obranu za celkom zjavne neprimeranú útok.

V.

V prípade, ak by sa odvolací súd nestotožnil s tým, že som neprekročil zákonom vymedzené medze nutnej obrany a prišiel by k záveru, že moja obrana bola celkom zjavne neprimeraná útoku zo strany poškodenej namietam, že súd by mal takom prípade v napadnutom rozsudku moje konanie správne posúdiť podľa § 25 ods. 3 Tr. zák. Z vyššie uvedených skutočností je možné považovať za preukázané, že nejaká forma útoku voči mne zo strany poškodenej nastala (sám som sa neporezal na palci pravej ruky a ani som sa sám neudrel sklenou fľašou po hlavu).

Ustanovenie § 25 ods. 3 Tr. zák. vychádza zo zásady, že riziko útoku musí znášať útočník, a to vrátane špecifickej situácie, ktorá môže nastať, že obranca zakročí celkom zjavne neprimerane útoku.

Okolnosti, ako sú strach, úzkosť, nevýhoda momentu prekvapenia, nedostatok času a ďalšie subjektívne pocity napadnutého, významne ovplyvňujú jeho schopnosť reálne nazerať na prebiehajúce udalosti, ktorých je účastníkom. Niet žiadneho rozumného dôvodu, aby nesprávne zhodnotenie útoku a intenzity

obranu pod vplyvom subjektívnych pocitov, ktoré svojim útokom vyvolal útočník, išli na vrub napadnutého (Burda, E.: Nutná obrana a ďalšie okolnosti vylučujúce protiprávnosť činu, Praha : C.H.Beck, 2012, s. 93).

V napadnutom rozsudku však súd ustanovenie § 25 ods. 3 Tr. zák. neaplikoval správne a v rozpore s ratio legis aplikoval reštriktívny výklad tohto zákonného ustanovenia, keď možné faktory spôsobujúce rozrušenie obmedzil výhradne na tie, ktoré sú výslovne uvedené v zákone a nezohľadnil špecifické okolnosti tohto prípadu a hlavne úplne ignoroval že v čase spáchania skutku u mňa došlo k vystupňovanému afektu, teda veľmi silnému rozrušeniu, ktoré dokonca malo vplyv na moju ovládaciu schopnosť.

Pre posúdenie trestnej zodpovednosti bude teda dôležité, v akom psychickom stave sa obranca v dôsledku útoku nachádzal, intenzita jeho rozrušenia sprevádzaná strachom, neistotou preľaknutím sa, momentom prevrpenia a ďalšie objektívne okolnosti.

Pokiaľ znalec MUDr. Glézl uviedol v záveroch svojho posudku z odvetvia psychiatria, že vystupňovaný afekt, ktorý sa u mňa rozvinul predstavuje afekt mimoriadne silný, pri ktorom nie je postihnutý schopný v dostatočnej miere ovládať svoje chovanie pre intenzívne emočné vypätie, pri takto silnom afekte dochádza k potlačeniu rozumovej úvahy, padajú zábrany a pozornosť je zameraná na osobu vyvolávajúcu konflikt (teda na útočníka), je mimo akúkoľvek pochybnosť zrejme, že vystupňovaný afekt predstavuje veľmi silnú formu rozrušenia, ktorá v sebe naraz spája zmätok, strach i zľaknutie. Znalec v posudku rovnako uviedol, že vystupňovaný afekt ako silné rozrušenie sa u mňa rozvinul v dôsledku správania sa poškodenej, teda v dôsledku jej útoku na mňa.

Rozrušenie je chápané ako stav, v ktorom osoba nie je schopná myslieť alebo konať pre ňu úplne typickým spôsobom.

Zmätok je psychické rozpoloženie, keď obranca nevie alebo nechápe čo, prípadne prečo sa okolo neho deje, alebo nevie na dané podnety vhodne reagovať.

Strach je silná, nie úplne prechodná, vedomá či nevedomá obava z nejakej ujmy.

Zľaknutie je krátkodobým, ale o to intenzívnejším reflexívnym pocitom ohrozenia.

Znalec K. L. nemusel v záveroch svojho posudku menovite uviesť, že v čase prebiehajúceho vystupňovaného afektu sa u mňa prejavili (aj) emócie zmätku, strachu alebo zľaknutia, pretože všetky tieto emócie, ktoré v čase spáchania skutku u mňa určite boli prítomné, boli s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou pokryté (obsiahnuté) práve v mimoriadne silnom rozrušení vyplývajúcom z vystupňovaného afektu. Opačný názor súdu uvedený v napadnutom rozsudku je zjavne nesprávny.

Podľa odbornej literatúry afekt odbúrava bežné zábrany páchatel'a, respektíve bráni racionálnemu uvažovaniu, ktoré zahŕňa tak právne ako aj etické normy, takže páchatel' koná tak, ako by za iných okolností nekonal. Aj pokiaľ by schopnosť páchatel'a ovládať svoje konanie a vnímať protiprávnosť svojho konania nebola úplne vymiznutá (v smere nepríčetnosti, ako som uviedol vyššie), sústredí svoju motiváciu na vybitie afektu a inak rešpektované pravidlá strácajú z dôvodu mimoriadneho pohnutia mysle pre páchatel'a svoju presvedčivosť. Kvalifikovaný afekt teda radikálne mení priority páchatel'a. Intenzívny pud k vybitiu afektívnej tenzie zastiera jeho rešpekt k pravidlám, ako aj strach z prípadnej trestnej sankcie. Vplyvom afektu sa dočasne mení štruktúra osobnosti páchatel'a a dostavuje sa tzv. primitívna reakcia.

Aj pokiaľ by malo prísť k oddeleniu samotného vystupňovaného afektu od faktorov, ktoré uvádza zákon, ustanovenie § 25 ods. 3 Tr. zák. uvádza iba demonštratívny výpočet možných faktorov spôsobujúcich silné rozrušenie, do úvahy by mohli pripadať aj iné faktory, medzi ktoré by určite bolo možné zaradiť (aj) samotný vystupňovaný afekt.

Ako som už podrobne opísal vyššie, v dôsledku veľmi silného rozrušenia (vystupňovaného afektu) som v čase spáchania skutku pre silné emočné napätie konal zmätočne, nakoľko u mňa došlo k potlačeniu rozumovej úvahy. Na podnet zo strany poškodenej – jej útok na mňa, pri ktorom ma porezala

a pravdepodobne aj udrela sklenenou fľašou po hlavu som nedokázal vhodne reagovať, reagoval som skratovo a pudovo, na odvrátenie prebiehajúceho útoku som použil prvý predmet, ktorý som mal poruke (a ktorý sa v priebehu trestného konania nepodarilo bez pochybností presne identifikovať). Ako som už uviedol, od malička neznášam pohľad na krv a keď som videl rezné poranenie na svojej ruke spôsobené útokom, množstvo krvi, ktorá mi z rany tiekla a cítil bolesť, nepochybne u mňa došlo k zľaknutiu, ktoré vo mne vyvolalo reflexívny pocit ohrozenia. V neposlednom rade sa u mňa v dôsledku prebiehajúceho útoku rovnako prejavila aj emócia strachu, pretože náhla agresivita zo strany poškodenej vyvolala obavu z újmy na zdraví. Vzhľadom na to, že poškodenú som veľmi dobre poznal, vedel som, že počas vzájomných hádok sa aj v minulosti chovala veľmi agresívne a opakovane voči mne použila aj fyzické násilie. Jej agresívne správanie a útok s nožom vo mne teda tempore criminis vyvolalo obavu o môj život a zdravie. V dôsledku pôsobenia týchto faktorov som na odvrátenie útoku mohol použiť obranu, ktorá sa (za istých okolností) môže javiť ako celkom zjavne neprimeraná útoku.

V čase spáchania skutku sa teda v rámci vystupňovaného afektu u mňa prejavili všetky zákonom predvídané faktory (zmätok, strach aj zľaknutie) spôsobujúce rozrušenie takej intenzity, ktorá odôvodňuje použitie ust. § 25 ods. 3 Tr. zák.

Z uvedených skutočností je zrejmé, že súd pri svojom rozhodovaní nedostatočne vyhodnotil okolnosti, za ktorých došlo k spáchaniu skutku a dostatočne sa nevyporiadal s námietkami, ktoré v tomto smere predniesla obhajoba. Súd v napadnutom rozsudku iba účelovo formálne poukázal na to, že znalec *expressis verbis* nekonštatoval v mojom správaní prítomnosť faktorov zmätku, strachu a zľaknutia, pričom vôbec neprihliadol na ostatné okolnosti.

Pokiaľ by teda odvolací súd nezistil, že v čase spáchania skutku som nebol trestne zodpovedný pre nepríčetnosť podľa § 23 Tr. zák., ani by sa nestotožnil s tým, že som odvracal útok poškodenej konaním v nutnej obrane podľa § 25 ods. 1 Tr. zák., domnievam sa, že moje konanie by malo byť v každom prípade posúdené podľa § 25 ods. 3 Tr. zák. ako obrana celkom zjavne neprimeraná útoku, pričom som konal v silnom rozrušení spôsobenom útokom.

VI.

Bez ohľadu na všetky vyššie uvedené skutočnosti namietam, že prvostupňový súd pochybil v skutkovej vete napadnutého rozsudku, keď v opise skutku neuviedol okolnosť podstatnú pre právne posúdenie otázky viny a uloženie trestu. Ako už bolo uvedené vyššie, skutková veta obsahuje aj skutočnosti, ktoré boli vyvrátené v priebehu konania pred súdom a ktoré sú nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Konanie vo vystupňovanom afekte, prípadne situácia, ktorá ho spôsobila, sú skutkovým zistením a preto majú mať odraz v tzv. skutkovej vete výroku o vine. Ustálenie zmenšenej príčetnosti páchatel'a v čase spáchania skutku musí byť ako skutkové zistenie súčasťou opisu skutku.

Súd vec nesprávne právne posúdil, pretože aj v prípade, ak by nebola konštatovaná nepríčetnosť páchatel'a podľa § 23 Tr. zák., ani by moje konanie nebolo posúdené ako nutná obrana podľa § 25 ods. 1 Tr. zák., resp. § 25 ods. 3 Tr. zák., skutok nie je možné pre absenciu úmyslu na strane obžalovaného usmrtiť iného kvalifikovať ako obzvlášť závažný zločin vraždy, ale nanajvýš ako trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák.

Aj pri zachovaní namietanej právnej kvalifikácie pri stanovení výmery trestu súd nesprávne aplikoval zákonné ustanovenia § 39 Tr. zák. Na jednej strane správne uviedol, že vzhľadom na povahu a závažnosť spáchaného pokusu trestného činu by použitie zákonnej trestnej sadzby bolo pre obžalovaného neprimerane prísne a na nápravu obžalovaného a ochranu spoločnosti postačí aj trest kratšieho trvania, na druhú stranu však nesprávne aplikoval výlučne ust. § 39 ods. 2 písm. a) Tr. zák. a prihliadnutím na skutočnosť, že skutok mal byť spáchaný v stave zmenšenej príčetnosti nepoužil ust. § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák. Pri ukladaní mimoriadne zníženého trestu pod dolnou hranicou trestnej sadzby páchatel'ovi so zmenšenou príčetnosťou súd nie je viazaný obmedzeniami uvedenými v ustanovení § 39 ods. 3 Tr. zák.

V súlade s právnym názorom odvolacieho súdu prezentovaným v Uznesení KS Trenčín č. k. 2To/44/2023 zo dňa 14.06.2023 namietam, že súd prvého stupňa sa nedostatočne vysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré majú význam pre rozhodnutie, vrátane mojich námietok a nezobral do

úvahy skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, ktorého závery potom nepostačujú pre vyvedenie jednoznačného a pochybnosti nevzbudzujúceho skutkového záveru, že sa skutok uvedený v obžalobe stal tam uvedeným spôsobom a že som ho spáchal ja.

Záver o vine musí byť založený na jednoznačne zistených a bezpečne preukázaných faktoch a nie na základe pravdepodobnosti a domniek. V posudzovanej veci na podklade vo veci vykonaných dôkazov (vrátane záverov, ktoré vyplynuli z doplneného dokazovania) však tomu tak nie je a aj tento rozsudok súdu prvého stupňa je tak nesprávny. Vykonané dôkazy pripúšťajú totiž nielen možnosť, že skutok sa mohol stať a že ho mohol spáchať obžalovaný tak ako je uvedené v obžalobe, ale súčasne v tejto fáze konania, vzhľadom na naznačené a existujúce pochybnosti o dostatočnom hodnotení doteraz súdom prvého stupňa vykonaných dôkazov a ním vyvedených skutkových zisteniach (vrátane hodnotenia námietok obhajoby), nevylučujú a pripúšťajú aj možnosť zodpovedajúcu tvrdeniam a argumentom obhajoby a mňa samotného.

Za tejto dôkaznej situácie a vzhľadom na už uvedené dôvody nepostupoval súd prvého stupňa správne, ak na podklade doteraz vo veci vykonaných dôkazov, avšak bez vykonania ďalších obhajobou naznačených dôkazov, vyvodil svoje skutkové zistenia a právny záver o vine obžalovaného napriek tomu, že netvorila logickú a ničím nenarušenú sústavu vzájomne sa dopĺňujúcich dôkazov, ktoré vo svojom celku by spoľahlivo a bez dôvodných pochybností preukazovali všetky okolnosti posudzovaného skutku, navyše bez vylúčenia možnosti akéhokoľvek iného záveru.

S prihliadnutím na všetky vyššie uvedené vady a pochybnosti vyplývajúce z rozsudku súdu prvého stupňa napadnutým týmto odvolaním, navrhujem, aby odvolací súd s použitím zásady in dubio pro reo podľa § 321 ods. 1 Tr. por. napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a sám vo veci rozhodol tak, že ma oslobodí v celom rozsahu spod obžaloby podanej Krajskou prokuratúrou v Trenčíne pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní v rámci konečných návrhov:

- Prítomný prokurátor krajskej prokuratúry navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por., nakoľko napadnutý rozsudok považoval za zákonný a správny.
- Obhajca obžalovaného sa v plnom rozsahu pridrižoval písomných dôvodov odvolania, ako aj konečného návrhu v nich uvedeného. Po zrušení napadnutého rozsudku navrhol obžalovaného spod obžaloby oslobodiť. Ak by odvolací súd uznal obžalovaného za vinného, navrhol ho nezaradiť do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia, pretože na to neboli splnené zákonné podmienky podľa § 48 Tr. zák.
- Obžalovaný súhlasil s tým, čo uviedol jeho obhajca a nechcel nič viac dodať.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytýkaná žiadna chyba a odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

*** K výroku o vine ***

Pokiaľ ide o výrok o vine, odvolací súd podrobným preskúmaním veci zistil, že je správny a zákonný. Súd prvého stupňa v záujme náležitého zistenia skutkového stavu veci vykonal všetky dôkazy, ktorých vykonanie považoval za nevyhnutné, pri uplatnení všetkých základných zásad, ktoré trestný proces upravujú, pričom písomné odôvodnenie napadnutého rozsudku zodpovedá všetkým zákonným požiadavkám (§ 168 ods. 1 Tr. por.). Súd prvého stupňa v jeho odôvodnení jasne, zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako sa vyrovnal s obhajobou obžalovaného a prečo odmietol vykonať napokon aj iné navrhované dôkazy.

Odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštannom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne,

podrobné a tiež dostatočne presvedčivo odôvodnené skutkové a právne závery súdu prvého stupňa vo vzťahu k výroku o vine, o ktorých nemá ani tie najmenšie pochybnosti a ktoré si v celom rozsahu preto aj osvojil a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Odvolačný súd ďalej uvádza, že odvolacie námietky obžalovaného boli v podstatnej časti iba opakovaním jeho obhajobných námietok prednesených už na súde prvého stupňa, s ktorými sa súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku už vysporiadal.

Pokiaľ ide o odmietnutie vykonania navrhovaného dôkazu pribratím znalca z bližšie nešpecifikovaného odboru a odvetvia na ustálenie predmetu, ktorým boli poškodenej spôsobené zranenia, aj odvolací súd považoval takýto návrh obžalovaného jednak za nejasný, neurčitý, ale i nadbytočný, nakoľko skutkové zistenie, ktoré sa ním malo zabezpečiť, už bolo zabezpečené a zistené inými vykonanými dôkazmi, ako to vyplýva z písomného odôvodnenia napadnutého rozsudku, ako aj z tohto odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

Ani odvolací súd nemal žiadne pochybnosti o vine obžalovaného, keď vykonané dôkazy, medzi ktoré možno zaradiť najmä výpoveď poškodenej I. D., svedkov Q. a O., znalecké závery znalcov KEÚ PZ, znaleckej organizácie LEGE ARTIS, s.r.o. (ďalej aj K. M., ktorý bol touto znaleckou organizáciou poverený k vypočítaniu k tomuto znaleckému posudku), znalca K. I. L., lekárskeho správ, zápisnicu o obhliadke miesta činu, komunikáciu v aplikácii Messenger, zápis o dychovej skúške, či listy obžalovaného, ako na to správne poukázal už súd prvého stupňa, usvedčujúce ho zo spáchania stíhaného skutku vzájomne korešpondujú, dopĺňajú sa a neboli medzi nimi zistené akékoľvek podstatné rozpory. Takéto vykonané a usvedčujúce dôkazy spolu vytvárajú ucelenú reťaz dôkazov, na základe ktorých bolo možné vysloviť bez pochybností logický záver o vine obžalovaného.

Súd prvého stupňa sa v písomnom odôvodnení napadnutého rozsudku tiež náležite a riadne vysporiadal s jednotlivými vykonanými dôkazmi jednotlivo, ako aj v ich súhrne a podrobne a logicky popísal aj to, prečo výpovediam niektorých svedkov neuveril a ako ich vyhodnotil s ostatnými vykonanými dôkazmi. Odvolací súd sa preto nestotožnil s odvolacou námietkou obžalovaného, že by existovalo viacero možných verzií a súd prvého stupňa sa priklonil iba k jednej z nich.

V súvislosti s ďalšími konkrétnymi odvolacími námietkami obžalovaného, že nebol identifikovaný predmet, ktorým malo byť spôsobené zranenie na temene hlavy poškodenej, odvolací súd považoval za správny ten záver súdu prvého stupňa, že zranenia na temene hlavy boli spôsobené práve zaistenou sekerou. Odvolací súd sa nestotožnil ani s tým názorom obžalovaného, že na hlave poškodenej neboli zadokumentované žiadne stopy. Práve zistená vpáčená trieštivá zlomenina temennej kosti vľavo je tou podstatnou stopou, ktorá svedčí o použití tvrdého tupého predmetu, pričom znalec K. M. uviedol, že sa mohlo jednať o sekeru. K tomu je potrebné dodať, že práve na kovovej časti sekery (na povrchu okrajov a hrán jej kovovej časti) sa našli krvné stopy aj poškodenej, ako to v napadnutom rozsudku správne vysvetlil už súd prvého stupňa. Takéto jeho závery v rámci hodnotenia dôkazov možno považovať za správne a logické aj v tom smere, že práve po údere do hlavy poškodenej sa na útočiaci predmet dostala krv poškodenej. Za významné možno považovať aj tie závery znalca, že toto najzávažnejšie zranenie si poškodená nemohla spôsobiť sama, a to ani pádom na tvrdý predmet, pretože by musela padať vertikálne temenom nadol, čím bola vyvrátená obrana obžalovaného, že si poškodená spôsobila zranenia sama pri páde.

Ani odvolací súd preto nemal ani tie najmenšie pochybnosti o tom, že obžalovaný spôsobil poškodenej najzávažnejšie zranenia práve útokom kovovej časti sekery na jej hlavu.

Za dôvodnú nepovažoval odvolací súd ani tú odvolaciu námietku obžalovaného, že nebol zistený predmet, ktorým boli spôsobené ostatné zranenia poškodenej. Súdom prvého stupňa správne z vykonaného dokazovania ustálené, že ostatným zraneniam poškodenej došlo opakovanými kopancami do hlavy poškodenej, čo vyplývalo nielen zo záverov znaleckého dokazovania, ale i z výpovede poškodenej.

Pokiaľ obžalovaný namietal, že zranenia mohol poškodenej spôsobiť aj nešťastným pádom, kedy jej kolenom dopadol na hlavu, a to po tom, ako poškodená opakovane sama odpadla a on sa jej snažil pomôcť, ani odvolací súd v zhode s názorom súdu prvého stupňa neuveril týmto tvrdeniam

obžalovaného. Jeho viackrát zmenená výpoveď, kedy si najskôr vôbec nepamätal, čo sa stalo, neskôr už dopodrobna opisoval, čo sa malo stať, nesie znaky nedôveryhodnosti. Na druhej strane poškodená jednoznačne poprela, že by sama odpadla bez útoku obžalovaného.

V súvislosti s odvolacou námietkou obžalovaného, že útok na poškodenú nebol vedený s úmyslom usmrtiť ju, odvolací súd uvádza, že obžalovaný z hľadiska subjektívnej stránky konal v priamom úmysle podľa § 15 písm. a) Tr. zák. Nepochybne viacerými kopancami do hlavy poškodenej za súčasného kričania, že ju zabije a následným úderom kovovej časti sekery vysokou intenzitou do hlavy poškodenej, teda opakovanými útokmi na najdôležitejší orgán v ľudskom tele – mozog, obžalovaný chcel porušiť záujem chránený Trestným zákonom, konkrétne ustanovením § 145 – život poškodenej. U obžalovaného tak bola prítomná tak vôľová zložka („chcenie“), ale aj zložka vedomostná. Skutočnosť, že konal vo vystupňovanom afekte neznamená absenciu vo forme úmyselného zavinenia, ako sa mylne domnieval obžalovaný.

Za správne nemožno považovať ani tie jeho úvahy, že svoje konanie nemohol ovládať vôľou, a preto u neho absentuje úmyselné konanie. Zo záverov znaleckého dokazovania znalcom MUDr. Glézlom však vyplýva, že jeho ovládacie schopnosti neboli v čase skutku vymiznuté, ale iba znížené. Jeho rozpoznávacie schopnosti boli znížené len forenzne nepodstatne.

Za dôvodnú nepovažoval odvolací súd ani odvolaciu námietku obžalovaného, že sa u neho v čase spáchania skutku vyvinul až tzv. patický afekt. Táto obrana obžalovaného celkom zjavne nemá žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní, naopak je v priamom rozpore s ním. Znalec K. L. jednoznačne uviedol, že obžalovaný nedosiahol stav patického afektu, ale iba vystupňovaného afektu, pričom svoje závery aj riadne vysvetlil. Obžalovaný nekonal nepremyslene, nekoordinovane, zmätene, nedošlo u neho k strate vedomia, ako by tomu bolo pri patickom afekte. Po skutku skryl sekeru, volal rodičom, utiekol domov (teda na premyslené miesto, neúľal sa po neznámych miestach), ospravedlňoval sa kamarátom za to, čo vykonal, skutok si teda pamätal a nekonal zmätene.

V súvislosti s odvolacou námietkou obžalovaného, že konanie vo vystupňovanom afekte, prípadne situácia, ktorá ho spôsobila, je skutkovým zistením, ktoré musí byť uvedené v skutkovej vete výroku o vine, odvolací súd uvádza, že v skutkovej vete je uvedená situácia, ktorá vystupňovaný afekt spôsobila, a to predchádzajúca slovná hádka obžalovaného a poškodenej.

Obžalovaný ďalej v rámci odvolacích námietok poukazoval aj na to, že konal v nutnej obrane. Obžalovaný teda na jednej strane uvádzal, že si všetko zo skutku nepamätal a na druhej strane, že konal v nutnej obrane, pretože poškodená na neho útočila.

Podľa § 25 ods. 1 Tr. zák. čin inak trestný, ktorým niekto odvracia priamo hroziaci alebo trvajúci útok na záujem chránený týmto zákonom, nie je trestným činom.

Podľa § 25 ods. 2 Tr. zák. nejde o nutnú obranu, ak obrana bola celkom zjavne neprimeraná útoku, najmä k jeho spôsobu, miestu a času, okolnostiam vzťahujúcim sa k osobe útočníka alebo k osobe obrancu.

Odvolací súd v súvislosti s touto odvolacou námietkou poukazuje na preukázanú časť skutkových okolností uvedených vo výroku o vine v napadnutom rozsudku: „...keď ležala na zemi, tak ju viackrát kopol do hlavy kričiac na ňu, že ju zabije a minimálne jedenkrát ju udrel kovovou sekerou...“.

Takto zistené skutkové okolnosti absolútne vylučujú, že by sa mohlo jednať o nutnú obranu obžalovaného. Poškodená totiž ležala na zemi, žiadny útok z jej strany neprebíhal ani reálne nehrozil. K tomu je potrebné dodať, avšak iba v hypotetickej rovine, že aj keby obžalovaný zo strany poškodenej nejakú hrozbu útoku pociťoval, vzhľadom na jeho výraznú výškovú a hmotnostnú prevahu (o hlavu vyšší od poškodenej a o 25 kg ťažší) by jeho „obrana nebola primeraná“. Odvolací súd však uvádza, že zo spôsobu konania obžalovaného, keď poškodená ležala na zemi, za súčasného kričania, že ju zabije, nemožno vyvodiť, že by sa bránil voči útoku, ale naopak na poškodenú jednoznačne útočil. Z uvedených dôvodoch aj odvolací súd v zhode s názorom súdu prvého stupňa považoval aj túto obranu obžalovaného za nedôvodnú.

Obžalovaný tak aj podľa názoru odvolacieho súdu naplnil po právnej stránke všetky zákonné znaky skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák., pretože sa dopustil konania, ktoré bezprostredne smerovalo k dokonaniu trestného činu, ktorého sa dopustil v úmysle usmrtiť iného, avšak k dokonaniu trestného činu nedošlo a čin spáchal na chránenej osobe – blízkej osobe.

Vzhľadom na spôsob spáchania trestného činu, najmä použitú zbraň (sekeru) úderom do hlavy silnou intenzitou, opakované kopy nohou do hlavy, kričanie, že poškodenú zabije, nemá odvolací súd žiadne pochybnosti o tom, že jediným úmyslom obžalovaného bolo poškodenú usmrtiť. Skutočnosť, že sa tak nakoniec nestalo, bola iba „šťastnou zhodou okolností“ a nezáviselo to od správania sa obžalovaného, ktorý po skutku v domnienke, že poškodenú usmrtil, odišiel domov a po ceste túto skutočnosť oznamoval rodičom.

*** K výrokom o trestoch ***

V prvom rade po preskúmaní správnosti a odôvodnenosti výroku o uloženom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu dospel odvolací súd k záveru, že ani v tomto smere nie je odvolanie obžalovaného dôvodné, i keď výrok o uloženom treste odňatia slobody na druhej strane trpí formálnymi nedostatkami, avšak jeho opravu nebolo nevyhnutné vykonávať zmenou tohto výroku, ale postačovalo poukázať na ne len v tomto odôvodnení.

Podstatou odvolania obžalovaného v časti tohto výroku o treste bola nesprávnosť uloženého trestu odňatia slobody, keď obžalovaný chcel aplikovať ustanovenie § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu z dôvodu, že konal v stave zmenšenej pričetnosti.

V zmysle ustanovenia § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zák. súd môže znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchatel'a, ktorý spáchal trestný čin v stave zmenšenej pričetnosti, a súd má za to, že vzhľadom na zdravotný stav páchatel'a by bolo možné za súčasného uloženia ochranného liečenia dosiahnuť ochranu spoločnosti aj trestom kratšieho trvania.

V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že obžalovanému síce bolo ukladané aj ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou, avšak jeho zmenšená pričetnosť nebola spôsobená vplyvom alkoholu, ale naopak z dôvodu vystupňovaného afektu, pre ktorý mu nebolo navrhované ani uložené žiadne ochranné liečenie. U obžalovaného potom nemožno v žiadnom prípade zaujať ten záver, že by uloženie ochranného protialkoholického liečenia umožnilo dosiahnuť ochranu spoločnosti aj trestom kratšieho trvania.

Za formálne nesprávne priznanú vo výroku o uloženom treste odňatia slobody považoval odvolací súd aj príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák. vzhľadom aj na súčasnú aplikáciu § 38 ods. 5 Tr. zák. s tým, že obžalovaný bol v minulosti iba jedenkrát súdne trestaný. Keďže sa jednalo o zločin, ktorý bol „premietnutý“ v správnom použití § 38 ods. 5 Tr. zák. o opätovnom spáchaní zločinu, nemohlo byť toto jediné odsúdenie súčasne aj príťažujúcou okolnosťou podľa § 37 písm. m) Tr. zák., nakoľko to vylučuje ustanovenie § 38 ods. 1 Tr. zák. Keďže však súd prvého stupňa v písomnom odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že na prevahu príťažujúcich okolností neprihliadal, jednalo sa tak len o formálne pochybenie, ktoré nebolo potrebné opraviť zmenou tohto výroku.

Odvolací súd ďalej uvádza, že súd prvého stupňa pri ukladaní trestu odňatia slobody síce správne ustálil, že obžalovanému mal byť podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. ukladaný pri aplikácii aj § 38 ods. 5 Tr. zák. trest odňatia slobody v sadzbe 22,5 roka až 25 rokov a správne boli aj jeho ďalšie závery o spáchaní tohto obzvlášť závažného zločinu v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, ako aj o celkom zjavne ľahostajnom prístupe obžalovaného k požívaniu alkoholických nápojov, ktorých požívanie mal v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia dokonca zakázané, ale následne už celkom nesprávne aplikoval pri ukladaní trestu ustanovenie § 39 ods. 2 písm. a) Tr. zák., ako aj ustanovenie § 34 ods. 5 písm. b) Tr. zák. (správne ustanovenie § 34 ods. 5 písm. c) Tr. zák.).

Odvolací súd k časti písomného odôvodnenia napadnutého rozsudku, v zmysle ktorej „pri ukladaní trestu teda súd jednak prihliadnuť na dikciu § 34 ods. 5 písm. b) Tr. zák. a jednak tiež odkazujúca na

uznesenie 2To/44/2023 dospel k záveru, že vzhľadom na povahu a závažnosť spáchaného pokusu by použitie tejto trestnej sadzby bolo pre obžalovaného neprímerane prísne a na nápravu obžalovaného a ochranu spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania“ uvádza, že v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu (sp. zn. 2To/44/2023 zo dňa 14.06.2023) žiadne takéto závery odvolací súd nenaznačil. Práve naopak, podľa názoru odvolacieho súdu neboli splnené zákonné podmienky na mimoriadne zníženie trestu obžalovanému podľa § 39 ods. 2 písm. a) Tr. zák.

Pokiaľ sa v zmysle § 34 ods. 5 písm. c) Tr. zák. v rámci ukladania trestu pri pokuse trestného činu má prihliadnuť aj na to, do akej miery sa konanie páchatel'a priblížilo k dokonaniu trestného činu, ako aj na okolnosti a na dôvody, pre ktoré k dokonaniu trestného činu nedošlo, odvolací súd jednoznačne poukazuje na to, že obžalovaný s úmyslom usmrtiť poškodenú túto silnou intenzitou udrel kovovou časťou sekery do hlavy a z miesta činu v domnienke, že ju usmrtil, odišiel. Obžalovaný teda myslel, že trestný čin dokonal, poškodenej neposkytol žiadnu pomoc a žiadnym spôsobom sa nepričinil o jej záchranu.

Vzhľadom na povahu a závažnosť konania obžalovaného, spáchanie trestného činu v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia pod vplyvom alkoholu, ktorého požívanie mal zakázané, a opätovné spáchanie zločinu násilného charakteru nedospel odvolací súd k záveru, že na ochranu spoločnosti v prípade obžalovaného postačuje aj trest kratšieho trvania. Na to, aby trest dôsledne naplnil tak podmienky individuálnej, ale aj generálnej prevencie, by musel byť ukladaný v rámci vyššie uvedenej upravenej trestnej sadzby (22,5 roka až 25 rokov odňatia slobody). Odvolací súd však vzhľadom na absenciu odvolania prokurátora podaného v neprospech obžalovaného uvedené pochybenie súdu prvého stupňa už nemohol napraviť.

Pokiaľ ide o odvoláciu námietku obžalovaného prednesenú až na verejnom zasadnutí, že u obžalovaného neboli splnené zákonné podmienky na jeho zaradenie do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia, odvolací súd uvádza, že vzhľadom na spáchaný obzvlášť závažný zločin a uložený trest odňatia slobody vo výmere 16 rokov v zmysle § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. a § 48 ods. 4 Tr. zák. zaradenie do iného ústavu na výkon trestu ako s maximálnym stupňom stráženia nebolo možné. Totiž v zmysle § 48 ods. 4 Tr. zák. nemôže súd do ústavu na výkon trestu s minimálnym alebo stredným stupňom stráženia zaradiť páchatel'a, ktorému bol uložený trest odňatia slobody na doživotie, alebo páchatel'a obzvlášť závažného zločinu, ktorému bol uložený trest odňatia slobody prevyšujúci pätnásť rokov.

Napokon pokiaľ ide o výrok o treste prepadnutia vecí (sekery a tenisiek použitých na spáchanie trestného činu), odvolací súd nezistil žiadnu jeho nesprávnosť a tento výrok preto považuje za správny a zákonný.

*** K výrokom o ochranných opatreniach ***

Správny bol napokon aj ďalší výrok o obligatórne uloženom ochrannom dohľade obžalovanému podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. vo výmere 2 roky, ktorého trvanie považoval odvolací súd za primerané.

V zmysle § 73 ods. 2 Tr. zák. tiež správne súd prvého stupňa uložil obžalovanému aj ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou v súlade s návrhom znalca. Nesprávne však bolo jeho ukladanie aj podľa § 73 ods. 2 písm. a) Tr. zák., keď správne malo byť vo výroku uvedené len ustanovenie § 73 ods. 2 písm. c), d) Tr. zák. – násilnej povahy voči blízkej osobe a pod vplyvom návykovej látky.

Na ukladanie ochranného liečenia podľa § 73 ods. 2 písm. a) Tr. zák. neboli podľa názoru odvolacieho súdu splnené zákonné podmienky preto, že obžalovaný síce konal v stave zmenšenej pričetnosti, avšak v tejto sa nachádzal nie v dôsledku požitého alkoholu, ale vystupňovaného afektu. Uvedené pochybenie

súdu prvého stupňa však nemalo vplyv na inak správne uloženie ochranného protialkoholického liečenia obžalovanému ústavnou formou.

*** K výrokom o náhrade škody ***

Pokiaľ obžalovaný v odvolaní namietal aj konkrétne položky bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia v záveroch znaleckého posudku K. M. s tým, že za položku č. 227 podľa jeho názoru nemalo byť priznané maximálne bodové ohodnotenie (340 bodov), odvolací súd uvádza, že znalec túto položku riadne odôvodnil tým, že je hodnotená na maxime rozpätia pre nutnosť operačnej revízie a odstránenie krvácania spolu s vpáčeným úlomkom kosti. Iba subjektívne a nekonkrétne (abstraktné) hodnotenie obžalovaného, že podľa neho existujú i vážnejšie zranenia, nemôže mať potom vplyv na správnosť (priznaného) bodového hodnotenia znalca, pokiaľ ho tento náležite odôvodnil.

V súvislosti s namietanou položkou sťaženia spoločenského uplatnenia za jazvy je celkom nesprávna aj odvolacia námietka obžalovaného, že znalec priznal bodové hodnotenie 30 bodov za plošné jazvy v rozsahu 31 – 50 cm² povrchu tela, čo nemá oporu v záveroch jeho znaleckého posudku, keďže išlo o plošné jazvy v rozsahu 5 – 30 cm².

Preto boli správne aj výroky napadnutého rozsudku o povinnosti obžalovaného podľa § 287 ods. 1 Tr. por. nahradiť poškodenej škodu, ktorej výška vyplývala zo záverov znalca K. M., ako aj jej odkázanie so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces podľa § 288 ods. 2 Tr. por.

***

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.